

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başvuru Numarası : 2013/7597

Karar Tarihi : 10/3/2015

Başkan : Alparslan ALTAN

Üyeler : Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Recep KÖMÜRCÜ

Engin YILDIRIM

Celal Mümtaz AKINCI

Raportör Yrd. : Gizem Ceren DEMİR KOŞAR

Başvurucu : Arif DURAK

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvurucu, Bağ-Kur'a borcu olmadığına tespit edilmesi istemiyle açtığı davanın reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştü, yeniden yargılanma ve hukuk mahkemelerinde tazminat davası açma yetkisi verilmesi talebinde bulunmuştur.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru, 22/10/2013 tarihinde Anayasa Mahkemesine doğrudan yapılmıştır. İdari yönden yapılan ön incelemede dosyanın Komisyona sunulmasına engel bir durumun bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. İkinci Bölüm Birinci Komisyonunca, 10/1/2014 tarihinde, kabul edilebilirlik incelemesi Bölüm tarafından yapılmak üzere dosyanın Bölüme gönderilmesine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

4. Başvuru formu ve ekleri ile başvuruya konu yargılama dosyası içeriğinden tespit edilen ilgili olaylar özetle şöyledir:

5. Başvurucu, emekli sandığından emekli olduktan sonra ticarete başlamış ve 1/12/2004 tarihinde iş yerini kapatmıştır. Ankara Bağ-Kur İl Müdürlüğü tarafından başvurucuya 12/1/2005 tarihinde 1.030,11 TL borcu olduğuna ilişkin yazı gönderilmiştir.

6. Başvurucu, Bağ-Kur'a borcu olmadığına tespit edilmesi istemiyle 23/2/2005 tarihinde Ankara 2. İş Mahkemesinde dava açmıştır. Mahkeme, 30/11/2005 tarih ve E.2005/319, K.2005/1432 sayılı kararı ile kurum işleminin yasaya uygun olduğu gerekçesiyle davanın reddine hükmetmiştir. Söz konusu karar Yargıtay 21. Hukuk

Dairesinin 10/7/2006 tarih ve E.2006/1811, K.2006/7893 sayılı ilâmiyla onanarak kesinleşmiştir.

7. Başvurucu, 24/8/2006 tarihinde Ankara 10. İŞ Mahkemesinde aynı konuya ilişkin yeniden dava açmıştır. Mahkeme, 4/4/2012 tarih ve E.2006/581, K.2012/186 sayılı kararı ile, aynı konuda verilmiş kesin hüküm bulunduğundan davanın reddine hükmetmiştir. Yargılama sırasında başvuru (davacı) talebi üzerine, Ankara Bağ-Kur İl Müdürlüğüne hitaben yazılmış 3/12/2003 tarihli dilekçedeki imzanın başvuruca ait olup olmadığı araştırılmıştır. Ankara 10. İŞ Mahkemesi, yargılama sırasında bu hususun araştırılması ve Adli Tıp Kurumu raporunda söz konusu imzanın başvuruca ait olmadığı tespit edilmesinin mevcut yargılamada sonuca etkili olmadığını, bu konunun ilk karara etkisi bulunmakta ise de dava açıldığı zaman yürürlükte bulunan 18/6/1927 tarih ve 1086 sayılı Hukuk Usul Muhakemeleri Kanunu'nun 445. maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi ve 448. maddesi uyarınca, ilk kararı veren Mahkeme önünde yargılamanın iadesi talebi olarak ileri sürülebileceğini, karar tarihinde yürürlükte olan 12/1/2011 tarih ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 378. maddesinin de aynı usulü içerdiğini belirtmiştir. Söz konusu karar başvuru tarafından temyiz edilmiş, 17/5/2012 tarihli dilekçe ile temyiz isteminden vazgeçilmiş, Mahkemece aynı tarihte, söz konusu dilekçe doğrultusunda başvuruca temyiz isteminin reddine karar verilmiş ve karar kesinleşmiştir.

8. Başvurucu, 23/5/2012 tarihli dilekçe ile Ankara 2. İŞ Mahkemesi nezdinde yargılamanın yenilenmesi talebinde bulunmuş ancak gerekli harcı yatırmamış olduğundan söz konusu talep 17/10/2012 tarihli ek karar ile reddedilmiştir.

9. Bunun üzerine başvuruca gerekli harcı yatırarak, 1/11/2012 tarihli yeni bir dilekçe ile Ankara 2. İŞ Mahkemesi nezdinde yeniden yargılamanın yenilenmesi talebinde bulunmuştur. Mahkeme, 26/2/2013 tarihli ek kararı ile, Mahkemenin E.2005/319 sayılı dosyasında davacı tarafından aynı iddianın ileri sürüldüğü ve Mahkemece bu iddiaların irdelendiği, davacının yargılamanın yenilenmesi talebine konu ilk dava sırasında söz konusu dilekçeden haberdar olduğu, başvuruca 6100 sayılı Kanun'un 377. maddesinde gösterilen süreler içinde yargılamanın yenilenmesi talebinde bulunmadığı gerekçeleriyle talebin reddine karar vermiştir.

10. Yargılamanın yenilenmesi talebinin reddine ilişkin ek karar, Yargıtay 21. Hukuk Dairesinin 23/5/2013 tarih ve E.2013/7751, K.2013/10563 sayılı ilâmiyla, yasal ve hukuksal gerekçeler, dayanılan maddi deliller ve delillerin takdirinde bir isabetsizlik görülmediği gerekçesiyle onanmıştır.

11. Onama kararı başvuruca 30/9/2013 tarihinde tebliğ edilmiştir.

12. Başvurucu, 22/10/2013 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

B. İlgili Hukuk

13. 6100 sayılı Kanun'un "Yargılamanın iadesi sebepleri" başlıklı 375. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ç) bendi şöyledir:

"Yargılama sırasında, aleyhine hüküm verilen tarafın elinde olmayan nedenlerle elde edilemeyen bir belgenin, kararın verilmesinden sonra ele geçirilmesi olması."

14. 6100 sayılı Kanun'un 377. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi şöyledir:

"Yargılamanın iadesi süresi;

...

Yeni belgenin elde edildiği veya hilenin farkına varıldığı,

...

tarihten itibaren üç ay ve her hâlde iade talebine konu olan hükmün kesinleşmesinden itibaren on yıldır."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

15. Mahkemenin 10/3/2015 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, başvuru nunun 22/10/2013 tarih ve 2013/7597 numaralı bireysel başvurusu incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

16. Başvurucu, Bağ-Kur'a borcu olmadığına tespit edilmesi istemiyle açtığı davaların yeterli inceleme yapılmadan reddedildiğini, bilirkişi raporlarına göre kendisine ait olmadığı tespit edilen belgenin değerlendirilmediğini belirterek, adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

a. 30/11/2005 ve 4/4/2012 Tarihli Kararlar Yönünden Adil Yargılanma Hakkının İhlali İddiası

17. 30/3/2011 tarih ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un geçici 1. maddesinin (8) numaralı fıkrası şöyledir:

"Mahkeme, 23/9/2012 tarihinden sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılacak bireysel başvuruları inceler."

18. Bu hüküm gereğince Anayasa Mahkemesi, 23/9/2012 tarihinden sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılacak bireysel başvuruları inceler. Dolayısıyla Mahkeme'nin zaman bakımından yetkisi ancak bu tarihten sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılan bireysel başvurularla sınırlıdır. Kamu düzenine ilişkin bu düzenleme karşısında, anılan tarihten önce kesinleşmiş nihai işlem ve kararları da içerecek şekilde yetki kapsamının genişletilmesi mümkün değildir (B. No: 2012/832, 12/2/2013, § 14).

19. Somut olayda; başvuru nunun açtığı 23/2/2005 tarihli dava yönünden, Ankara 2. İş Mahkemesinin 30/11/2005 tarihinde verdiği karar, Yargıtay 21. Hukuk Dairesinin 10/7/2006 tarihli ilamı ile onanarak kesinleşmiştir (bkz. § 6). Başvuru nunun 24/8/2006 tarihinde açtığı ikinci dava yönünden ise Ankara 10. İş Mahkemesinin 4/4/2012 tarihinde verdiği karar, başvuru nunun temyiz isteminden vazgeçmesi üzerine 17/5/2012 tarihli temyiz isteminin reddi kararı ile kesinleşmiştir (bkz. § 7). Böylece her iki kararın da Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisinin başladığı 23/9/2012 tarihinden önce kesinleştiği anlaşılmaktadır.

20. Açıklanan nedenlerle, başvuru nunun 30/11/2005 ve 4/4/2012 tarihli kararlar yönünden adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasının, Anayasa Mahkemesinin yetkisinin başladığı tarihten önceye ait olduğu anlaşıldığından, başvuru nunun bu kısmının "zaman bakımından yetkisizlik" nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Yargılanmanın Yenilenmesi Talebinin Reddi Yönünden Adil Yargılanma Hakkının İhlali İddiası

21. Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrası şöyledir:

"Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz."

22. 6216 Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"Mahkeme, açıkça dayanaktan yoksun başvuruların kabul edilemezliğine karar verebilir."

23. 6216 sayılı Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrasında açıkça dayanaktan yoksun başvuruların Mahkemece kabul edilemezliğine karar verilebileceği belirtilmiştir. Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrasında ise açıkça dayanaktan yoksun başvurular kapsamında değerlendirilen kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin şikâyetlerin bireysel başvuruda incelenemeyeceği kurala bağlanmıştır.

24. Anılan kurallar uyarınca, ilke olarak derece mahkemeleri önünde dava konusu yapılmış maddi olay ve olguların kanıtlanması, delillerin değerlendirilmesi, hukuk kurallarının yorumlanması ve uygulanması ile derece mahkemelerince uyumazlıkla ilgili varılan sonucun esas yönünden adil olup olmaması bireysel başvuru incelemesine konu olamaz. Bunun tek istisnası, derece mahkemelerinin tespit ve sonuçlarının adaleti ve sağduyuyu hiçe sayan tarzda bariz takdir hatası veya açık keyfilik içermesi ve bu durumun kendiliğinden bireysel başvuru kapsamındaki hak ve özgürlükleri ihlal etmiş olmasıdır. Bu çerçevede, kanun yolu şikâyeti niteliğindeki başvurular, bariz takdir hatası veya açık keyfilik bulunmadıkça Anayasa Mahkemesince incelenemez (B. No: 2012/1027, 12/2/2013, § 26).

25. Somut olayda başvuru, Bağ-Kur'a borcu olmadığı tespit edilmesi istemiyle açtığı davaların yeterli inceleme yapılmadan reddedildiğini, bilirkişi raporlarına göre kendisine ait olmadığı tespit edilen belgenin değerlendirilmediğini belirterek, adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

26. Başvuru tarafından Ankara 2. İş Mahkemesine yapılan yargılamanın yenilenmesi talebi değerlendirilmiş, talebe konu E.2005/319 sayılı ilk dava dosyasında, başvuru tarafından yargılamanın yenilenmesi talebine konu isteminin incelenmiş olduğu ve istemin süresinde yapılmadığı gerekçeleriyle talep reddedilmiştir (bkz. § 9). Yargılamanın yenilenmesi talebinin reddine ilişkin karar, Yargıtay 21. Hukuk Dairesi tarafından usul ve kanuna uygun bulunarak onanmıştır (bkz. § 10).

27. Yapılan incelemede, başvuru tarafından sonradan öğrendiğini ileri sürdüğü ve yargılamanın yenilenmesi istemine konu ettiği 3/12/2003 tarihli belgenin, E.2005/319 sayılı ilk dava dosyası kapsamında alınan 8/10/2005 tarihli bilirkişi raporunda değerlendirildiği, dolayısıyla başvuru tarafından anılan belgeden haberdar olduğu anlaşılmıştır.

28. Mahkemenin gerekçesi ve başvuru tarafından iddiaları incelendiğinde, iddiaların özünün Derece Mahkemesi tarafından delillerin değerlendirilmesinde ve hukuk kurallarının yorumlanmasında isabet olmadığına ve esas itibarıyla yargılamanın sonucuna ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

29. Başvurucu, yargılama sürecinde karşı tarafın sunduğu deliller ve görüşlerden bilgi sahibi olamadığına, kendi delillerini ve iddialarını sunma olanağı bulamadığına, karşı tarafça sunulan delillere ve iddialara etkili bir şekilde itiraz etme fırsatı bulamadığına ya da uyuşmazlığın çözüme kavuşturulmasıyla ilgili iddialarının Derece Mahkemesi tarafından dinlenmediğine ilişkin bir bilgi ya da kanıt sunmadığı gibi Mahkemenin kararında bariz takdir hatası veya açık keyfilik oluşturan herhangi bir durum da tespit edilememiştir.

30. Açıklanan nedenlerle, başvurucu tarafından ileri sürülen iddiaların kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu, Derece Mahkemesi kararının bariz takdir hatası veya açık keyfilik de içermediği anlaşıldığından, başvurunun bu kısmının, diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin "*açıkça dayanaktan yoksun olması*" nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurucunun,

1. 30/11/2005 ve 4/4/2012 tarihli kararlar yönünden adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasının "*zaman bakımından yetkisizlik*",

2. Yargılanmanın yenilenmesi talebinin reddi yönünden adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasının "*açıkça dayanaktan yoksunluk*",

nedenleriyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Yargılama giderlerinin başvurucu üzerine bırakılmasına,

10/3/2015 tarihinde **OY BİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkan
Alparslan ALTAN

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Celal Mümtaz AKINCI